

**A GVI 2019. júliusi negyedéves
konjunktúrafelvételének eredményei**

Budapest, 2019. szeptember

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan nonprofit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI

Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet
Budapest

A kézirat lezárva: 2019. szeptember 6.

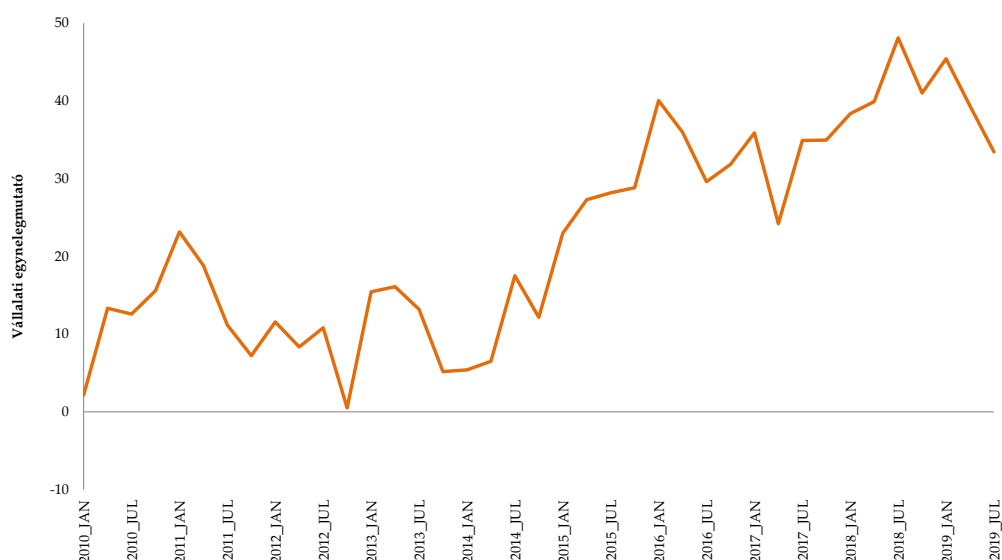
Cím: MKIK GVI
1054 Budapest, Szabadság tér 7.
Tel: 235-05-84
e-mail: gvi@gvi.hu
Internet: <http://www.gvi.hu>

1. Konjunktúra és Bizonytalansági mutató

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (GVI) negyedéves vállalati konjunktúrafelmérésében 400 cégvezető véleményét kérdezzük a cégük üzleti helyzetéről és kilátásairól. A teljes mintára vonatkozóan – amely 330 kis- és középvállalkozást (20–249 fő között) és 70 nagyvállalkozást (250 fő felett) tartalmaz – a Negyedéves Konjunktúramutatót és a Negyedéves Bizonytalansági Mutatót számítjuk ki.¹ A Negyedéves Konjunktúramutató esetén az eredményeket a 2019. júliusi adatfelvételtől kezdve súlyozva közöljük, amely alapján a válaszoló vállalatok mintája reprezentatívnak tekinthető a bruttó hozzáadott értékhez való hozzájárulás szempontjából, az ágazatok és a foglalkoztatottak száma szerint.² A súlyozáshoz a KSH 2017-es adatait használtuk fel, amelyek alapján a korábbi adatfelvételi hullámokat is visszamenőlegesen, egységesen súlyoztuk.

A 2019. júliusi adatfelvétel eredményei szerint Magyarországon az üzleti bizalom szintje a megelőző negyedévhez hasonlóan tovább csökkent: a Negyedéves Konjunktúramutató értéke 39-ről 33 pontra mérséklődött 2019 áprilisához képest (lásd 1.1. ábra).

1.1. A Negyedéves Konjunktúramutató alakulása, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

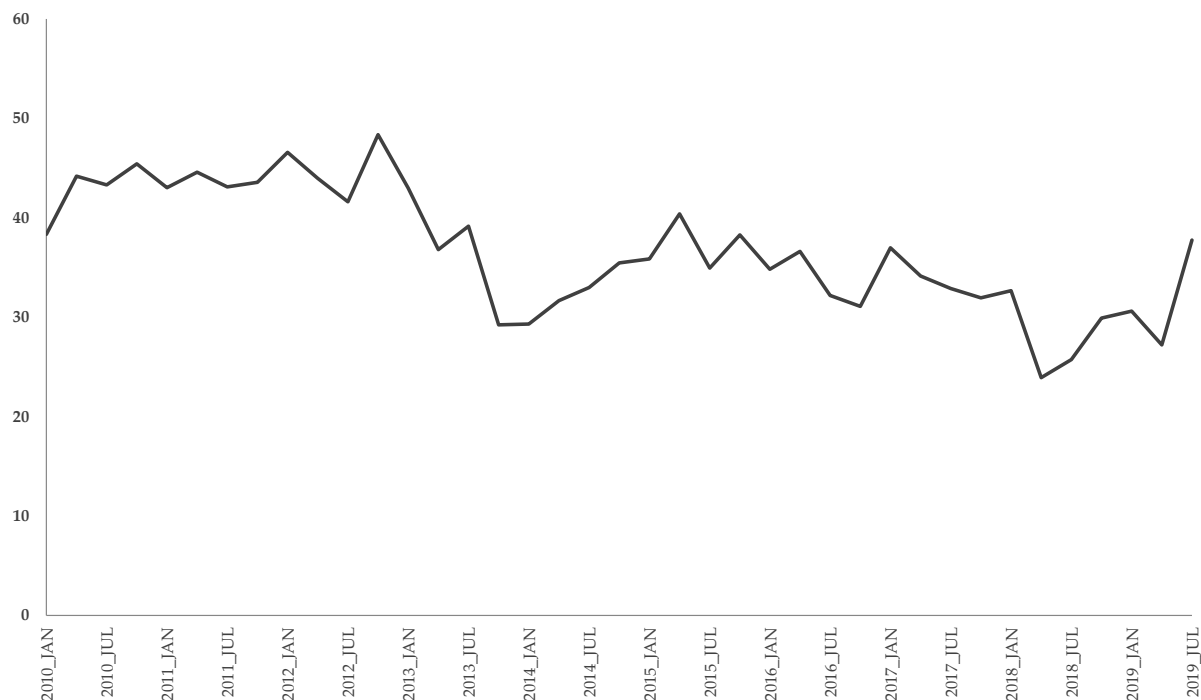
Megjegyzés: Az ábrán látható érték százaskálára vetített aggregált egyenlegmutató (számításának módszerét a Függelék tartalmazza). Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

¹ A Negyedéves Konjunktúramutató, illetve a Negyedéves Bizonytalansági Mutató kiszámításának módját a Függelékben közöljük.

² Az alkalmazott súlyokat a Mellékletben közöljük.

A Negyedéves Bizonytalansági Mutató értéke 38 pontos szinten áll, amely 11 ponttal magasabb az előző negyedévben tapasztalt értékhez képest. Ez arra utal, hogy a hazai vállalkozások helyzetértékelése kevésbé egyöntetűvé vált az áprilisi felméréshez képest (lásd 1.2. ábra).

1.2. A Negyedéves Bizonytalansági Mutató alakulása, 2010. 01–2019. 07.

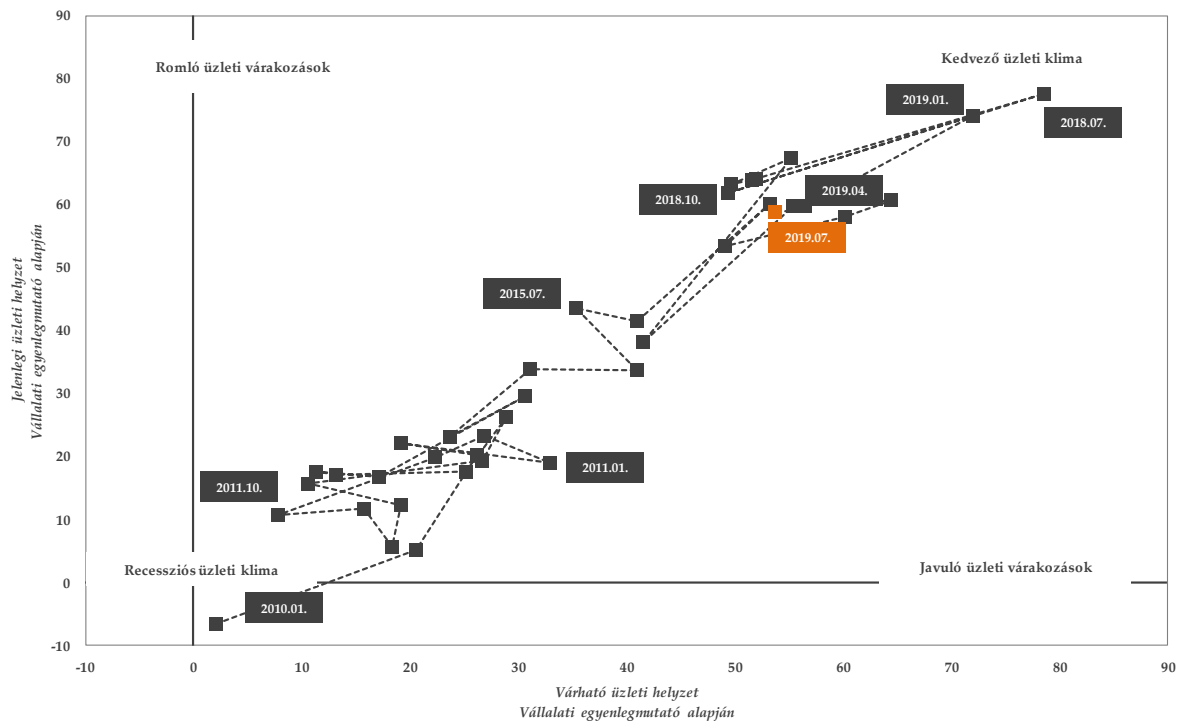
	2018. okt.	2019. jan.	2019. ápr.	2019. júl.
Negyedéves Konjunktúramutató	41	45	39	33
Negyedéves Bizonytalansági Mutató	30	31	27	38

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható érték a Negyedéves Konjunktúramutató szórása (számításának módszerét a Függelék tartalmazza).

A jelenlegi és a várható üzleti helyzet egyenlegmutatója egyaránt csökkent 2019 áprilisához képest, előbbi 60-ról 59 pontra, utóbbi pedig 57-ről 54 pontra (lásd 1.3. ábra).

1.3. A jelenlegi és a várható üzleti helyzet alakulása, 2010. 01–2019. 07.

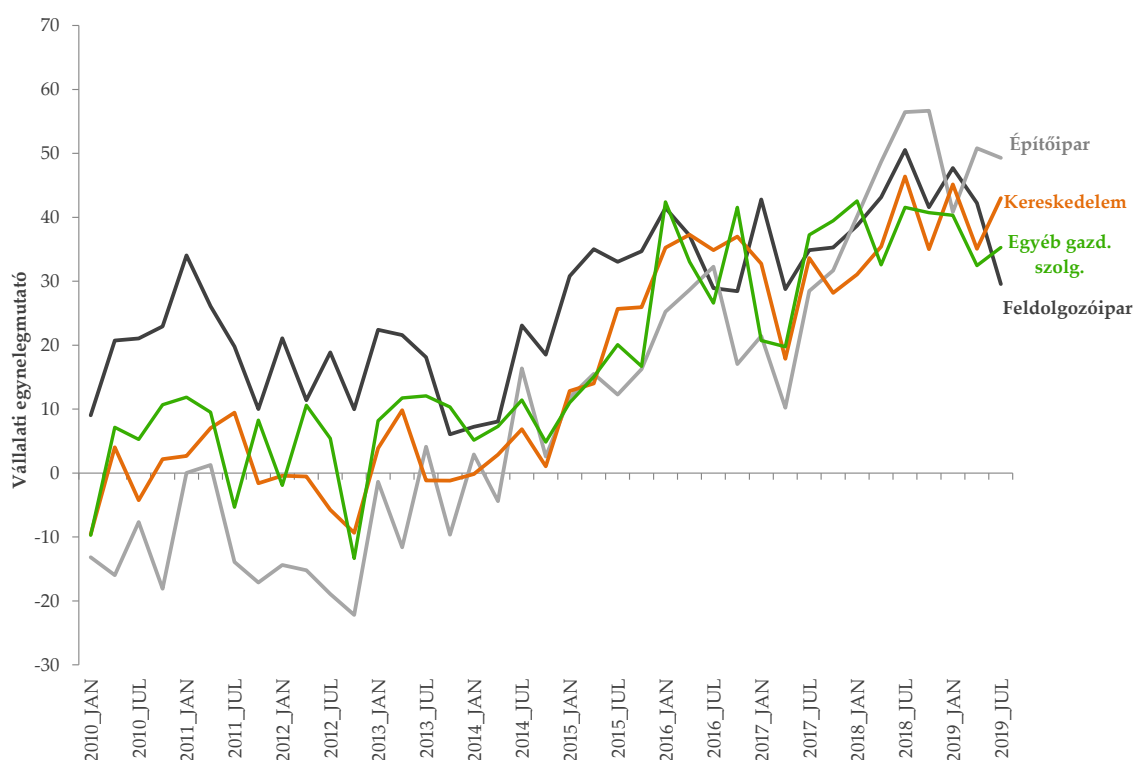
Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

2. A Negyedéves Konjunktúramutató vállalati jellemzők szerint

A Negyedéves Konjunktúramutató értéke az építőipari vállalkozások esetében a legmagasabb (+49 pont), a kereskedelmi cégek körében +43, az egyéb gazdasági szolgáltatásokat nyújtó cégek esetében +35 pont, míg a feldolgozóipari cégek körében (+30 ponttal) a legalacsonyabb. Az előző negyedévhez képest a kereskedelmi cégek esetében 8 pontos növekedés, a feldolgozóipari vállalkozások esetében pedig 13 pontos csökkenés tapasztalható.

2.1. A Negyedéves Konjunktúramutató gazdasági ág szerint, 2010. 01–2019. 07.

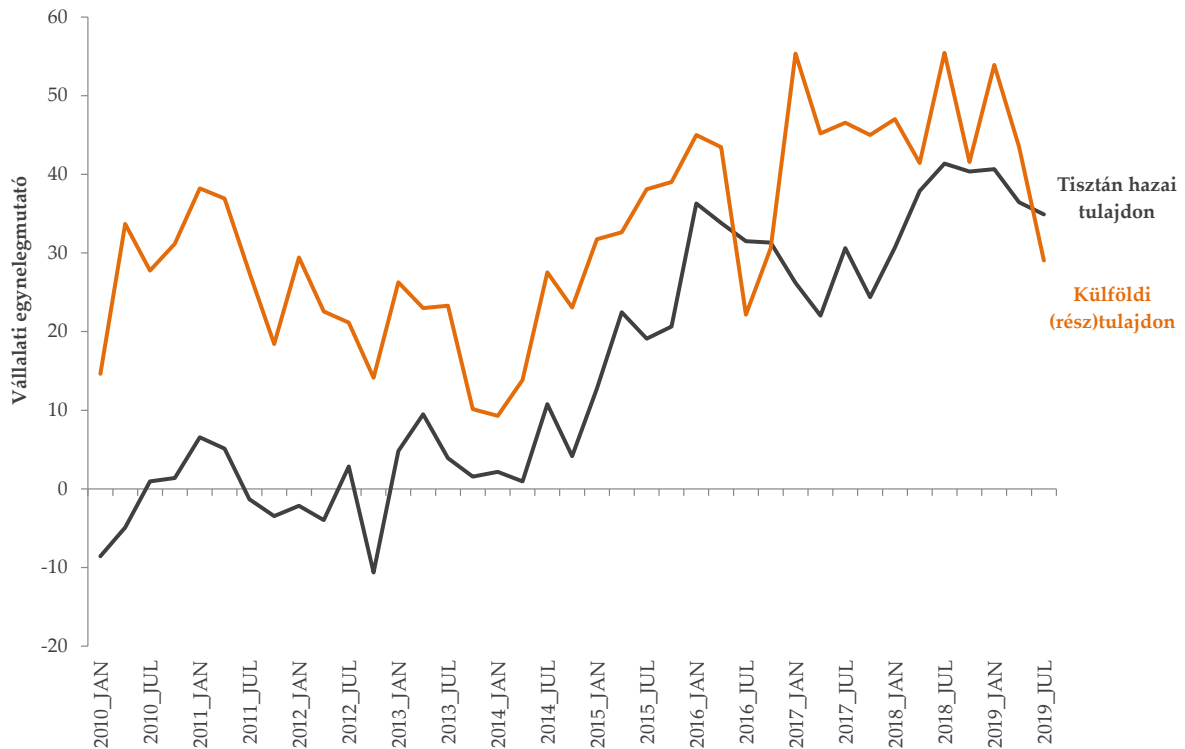

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

A cégeket tulajdonszerkezet szerint vizsgálva látható, hogy a tisztán hazai tulajdonban lévő vállalatok körében +35 pont, a külföldi (rész)tulajdonú vállalkozások esetében pedig +29 pont a Negyedéves Konjunktúramutató értéke. A tisztán hazai tulajdonban lévő vállalkozások esetén az előző negyedévhez képest 2 ponttal, a külföldi (rész)tulajdonú cégek körében 14 ponttal csökkent a mutató értéke.

2.2. A Negyedéves Konjunktúramutató tulajdonszerkezet szerint, 2010. 01–2019. 07.

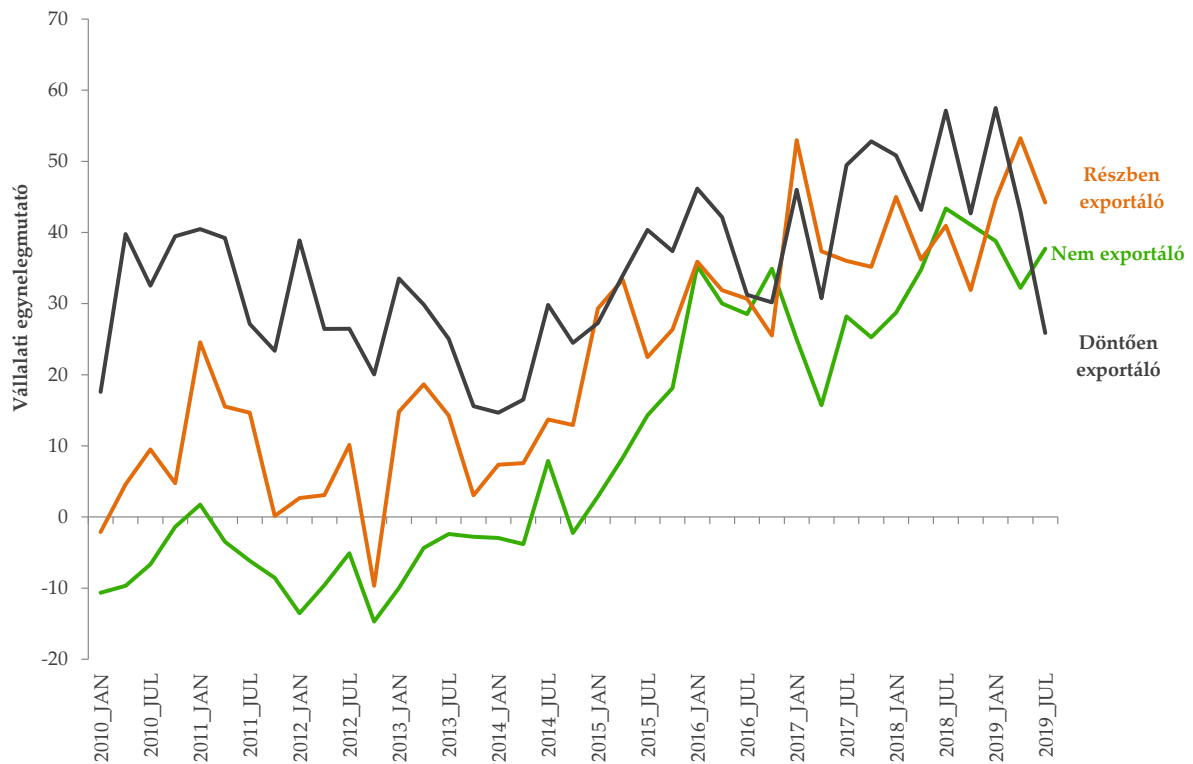

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százas skálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

A Negyedéves Konjunktúramutató értéke a döntően exportáló vállalkozások körében a legalacsonyabb (+26 pont), a részben exportálók esetében +44 ponton áll, míg a nem exportáló cégek körében +38 pont. Az előző negyedévhez képest a döntően exportáló vállalatok körében 17 ponttal, a részben exportáló cégek körében pedig 9 ponttal csökkent a mutató értéke, a nem exportáló cégek között viszont 5 ponttal emelkedett.

2.3. A Negyedéves Konjunktúramutató exporttevékenység szerint, 2010. 01–2019. 07.

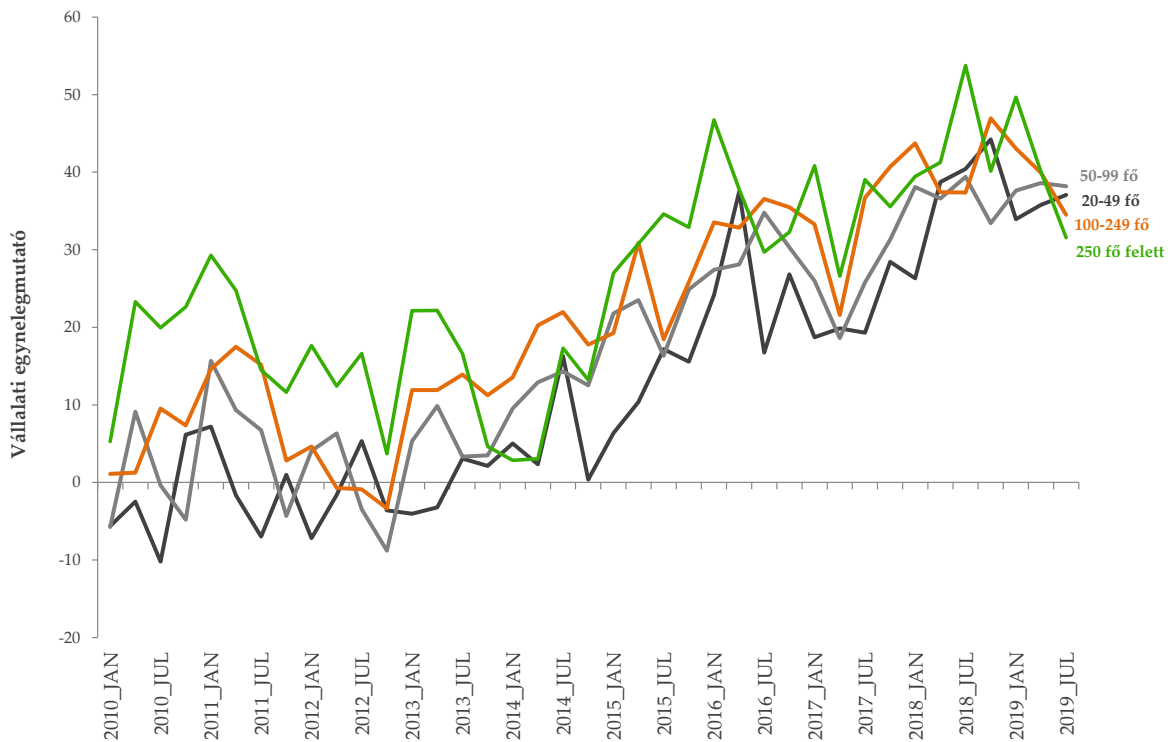
Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százszálára vetített egynelegmutatók. Az egynelegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

A Negyedéves Konjunktúramutató értéke a 20–49 fős vállalkozások esetében +37 pont, az 50–99 fős kategóriában +38 pont, a 100–249 fős cégek körében +35 pont, míg a 250 főnél nagyobb vállalatok esetében +32 ponton áll a mutató. Áprilisi vizsgálatunkhoz képest a legnagyobb, 250 fő feletti kategóriába tartozó cégek körében 9 pontos, a 100–249 fős cégek körében pedig 5 pontos csökkenés következett be.

2.4. A Negyedéves Konjunktúramutató létszámkategória szerint, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egynelegmutatók. Az egynelegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

3. A Negyedéves Konjunktúramutató komponensei

A fejezetben a Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulását mutatjuk be a kis- és középvállalkozások, illetve a nagyvállalatok körében.

A Negyedéves Konjunktúramutató tíz komponensből áll:

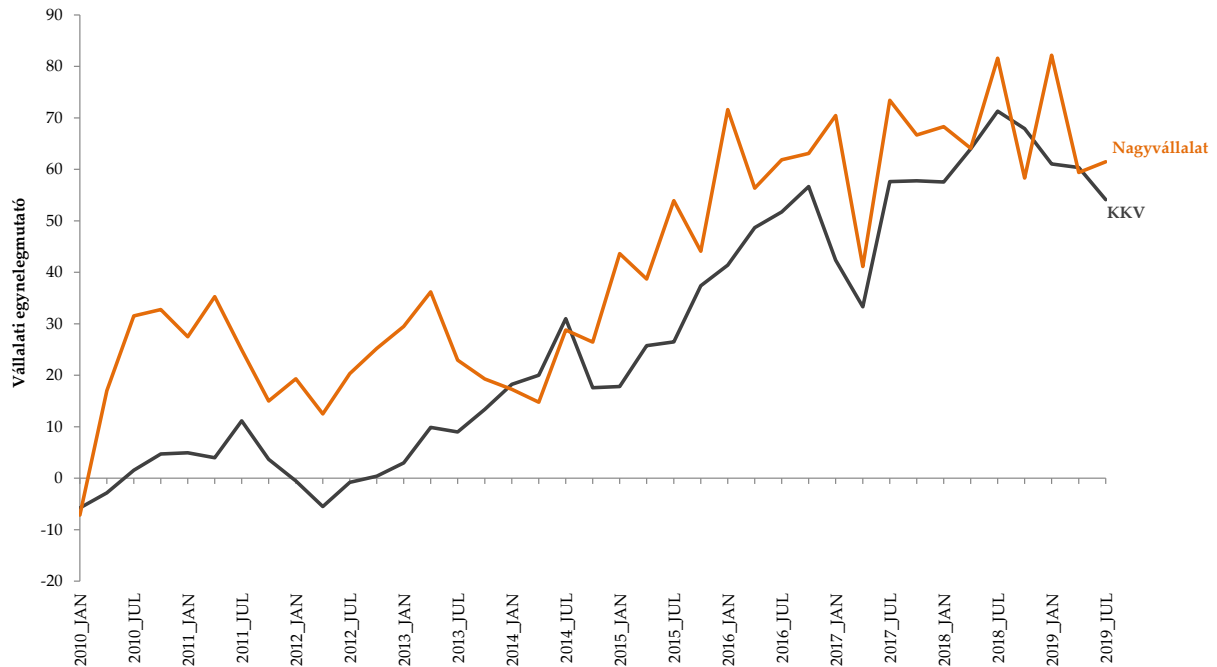
- jelenlegi/várható üzleti helyzet;
- jelenlegi/várható jövedelmezőség;
- beruházási aktivitás várható alakulása;
- jelenlegi rendelésállomány;
- elmúlt féléves/várható termelési szint;
- létszám várható változása;
- kapacitáskihasználás várható alakulása.

A mutató számításának és a komponensek leírásának részletei a Függelékben találhatóak meg.

Az almutatók esetében megállapítható, hogy a vállalkozások vezetői optimistábban ítélik meg a beruházások várható szintjét, illetve a jelenlegi rendelésállományt, miközben a várható jövedelmezőséggel, a jelenlegi jövedelmezőséggel, az elmúlt fél év termelési szintjével, valamint a várható termelési szint alakulásával kapcsolatos véleményük jelentősen negatívabb a 2019. áprilisi szinthez viszonyítva. Az előző év azonos időszakához képest – a beruházások várható szintjével, illetve a létszám alakulásával kapcsolatos várakozások kivételével – minden mutató tekintetében negatívabb a vállalatok véleménye, mint 2018 júliusában.

A júliusi adatok alapján a nagyvállalatok, illetve a kis- és középvállalkozásokhoz jellemzően hasonlóan ítélik meg helyzetüket. Jelentősebb különbség az elmúlt féléves, illetve a várható termelési szint esetében tapasztalható, amelyek tekintetében a kis- és középvállalkozások pozitívabb helyzetértékelést adtak, mint a 250 fő feletti nagyvállalatok. Ennek hátterében az áll, hogy a nagyvállalatok átlagpontszáma több mutató esetében (jelenlegi és várható jövedelmezőség, múlt féléves és várható termelési szint) jelentős mértékben visszaesett az előző negyedévhez képest, míg a kis- és középvállalkozások körében számottevő mértékben csak a jelenlegi és a várható jövedelmezőség mutatója csökkent, a várható beruházások mutatója viszont jelentősen emelkedett.

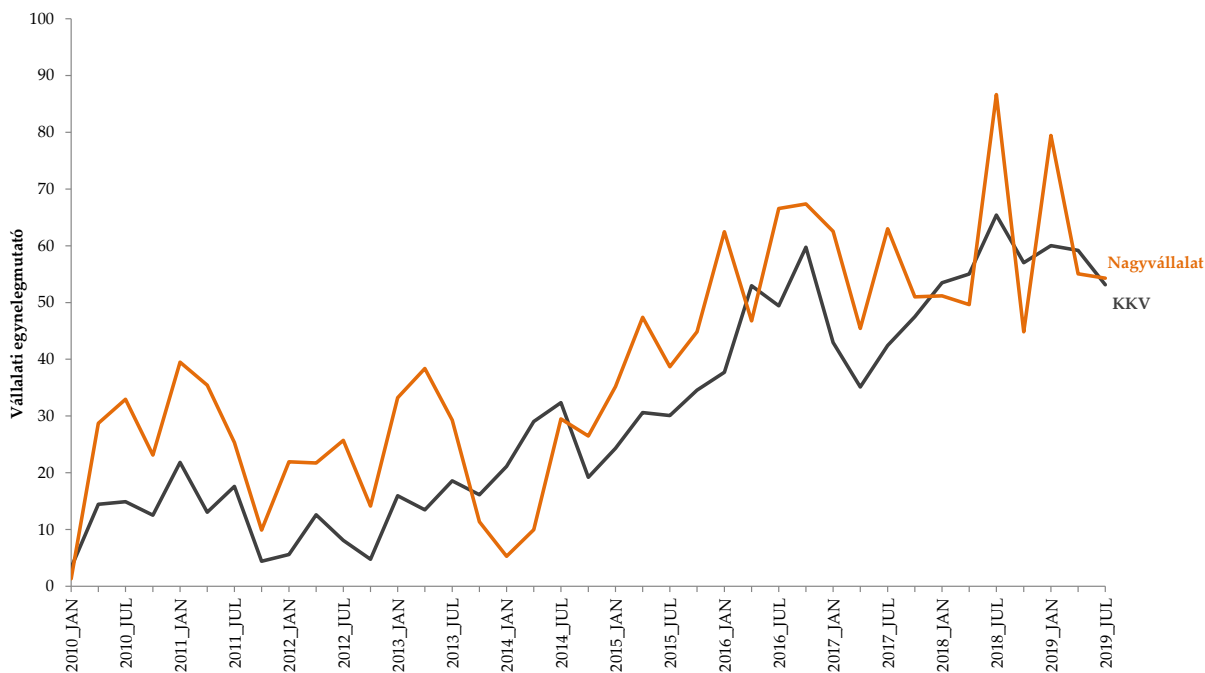
3.1. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – jelenlegi üzleti helyzet, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

3.2. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – várható üzleti helyzet, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százasa vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

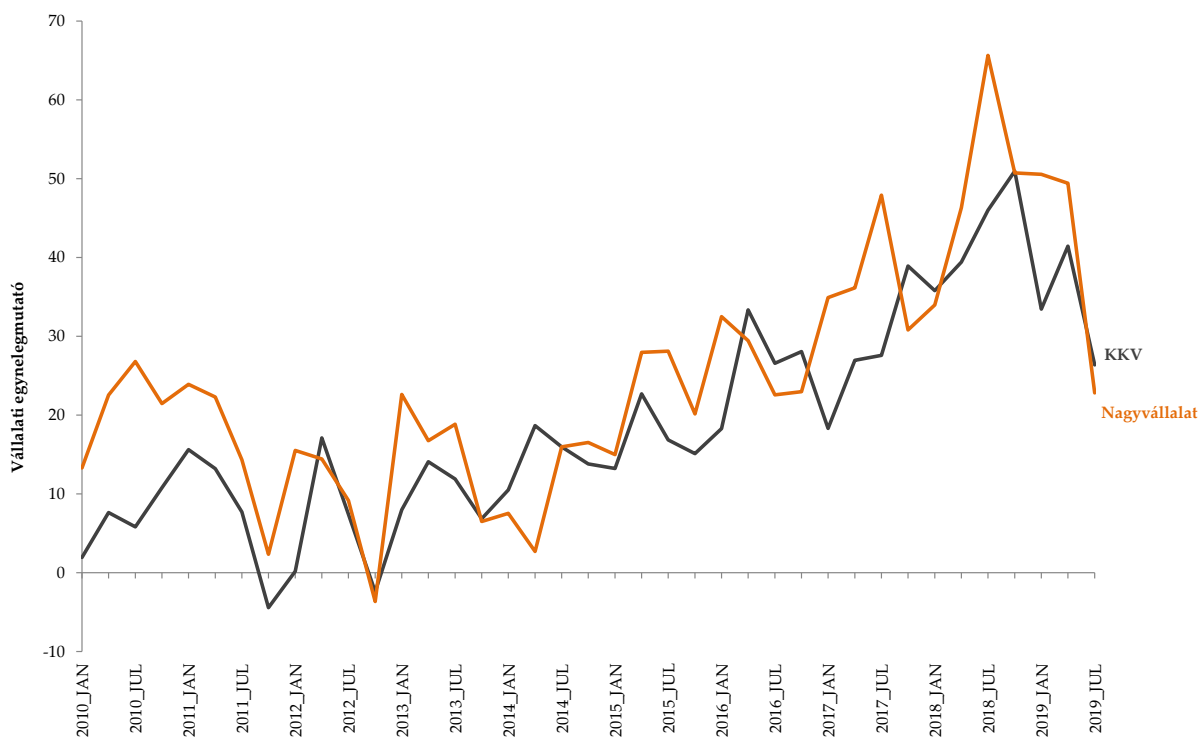
3.3. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – jelenlegi jövedelmezőség, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

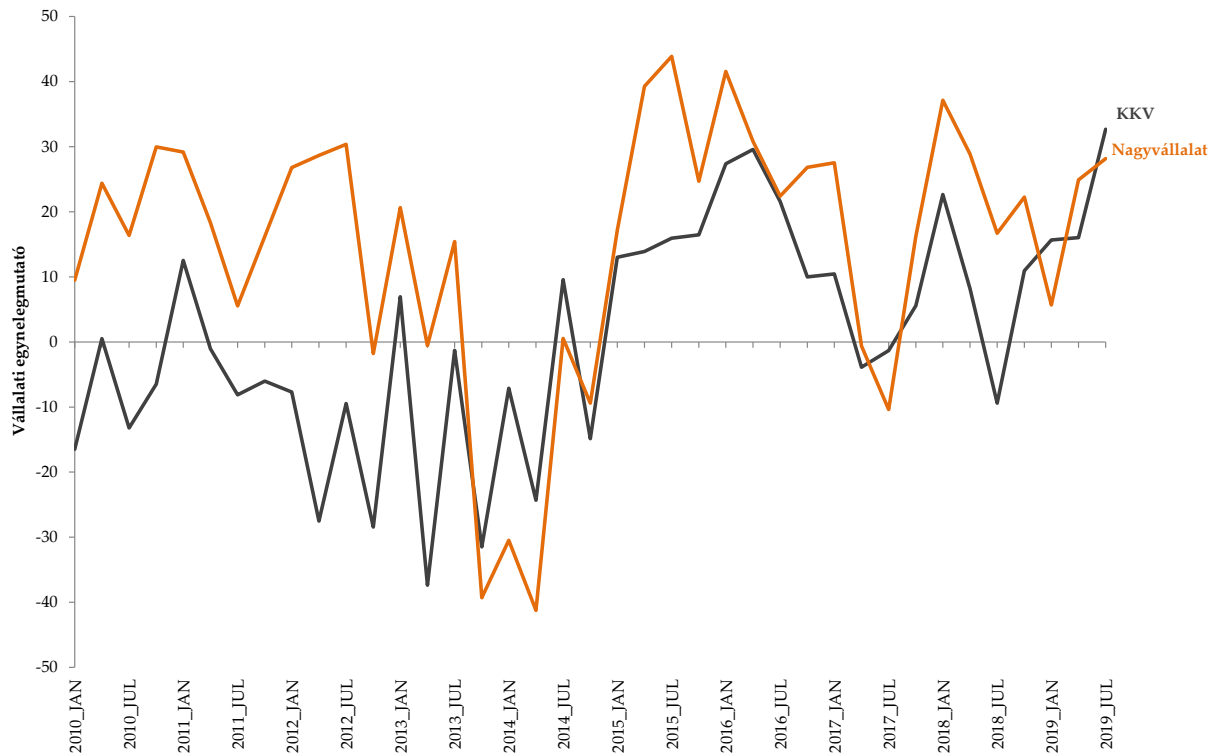
3.4. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – várható jövedelmezőség, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

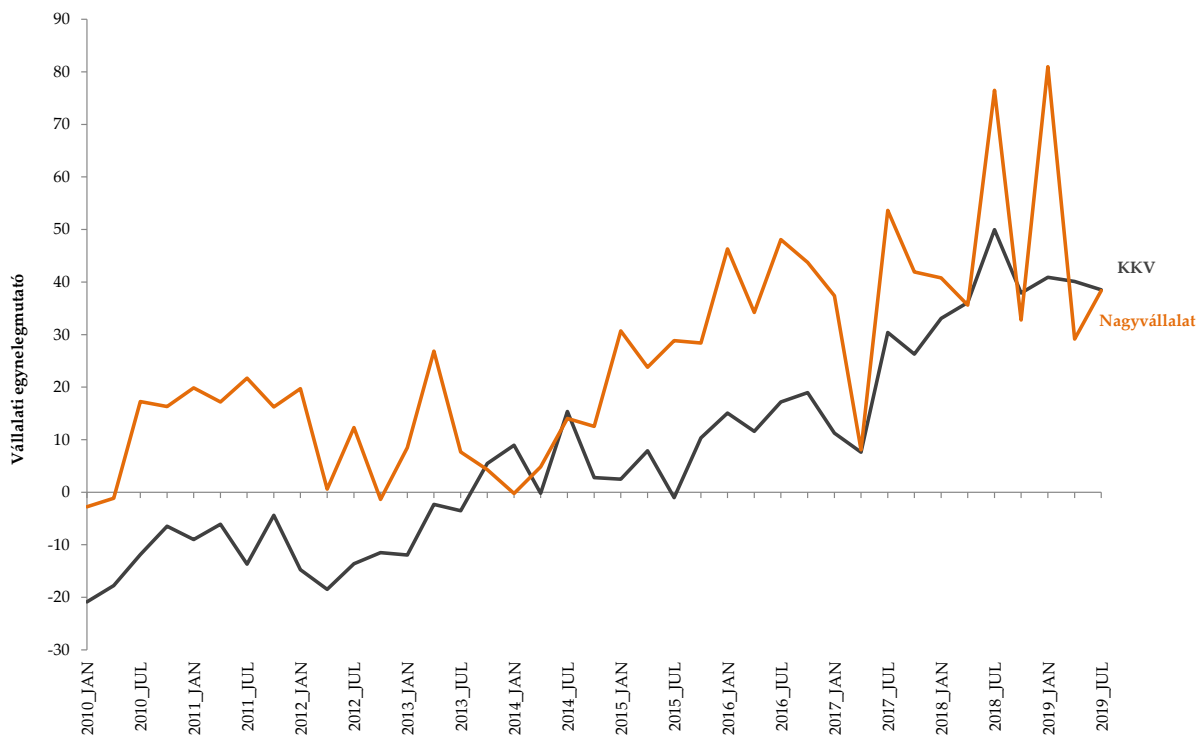
3.5. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – várható beruházási aktivitás, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és +100 közötti értékeket vehet fel. -100-at akkor, ha minden cég negatívan és +100-at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét. Az ábrához a beruházási várakozások négy értékű változóját (-100: nincs, -33: csökken, 33: azonos lesz, 100: nő) alkalmaztuk.

3.6. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – jelenlegi rendelésállomány, 2010. 01–2019. 07.

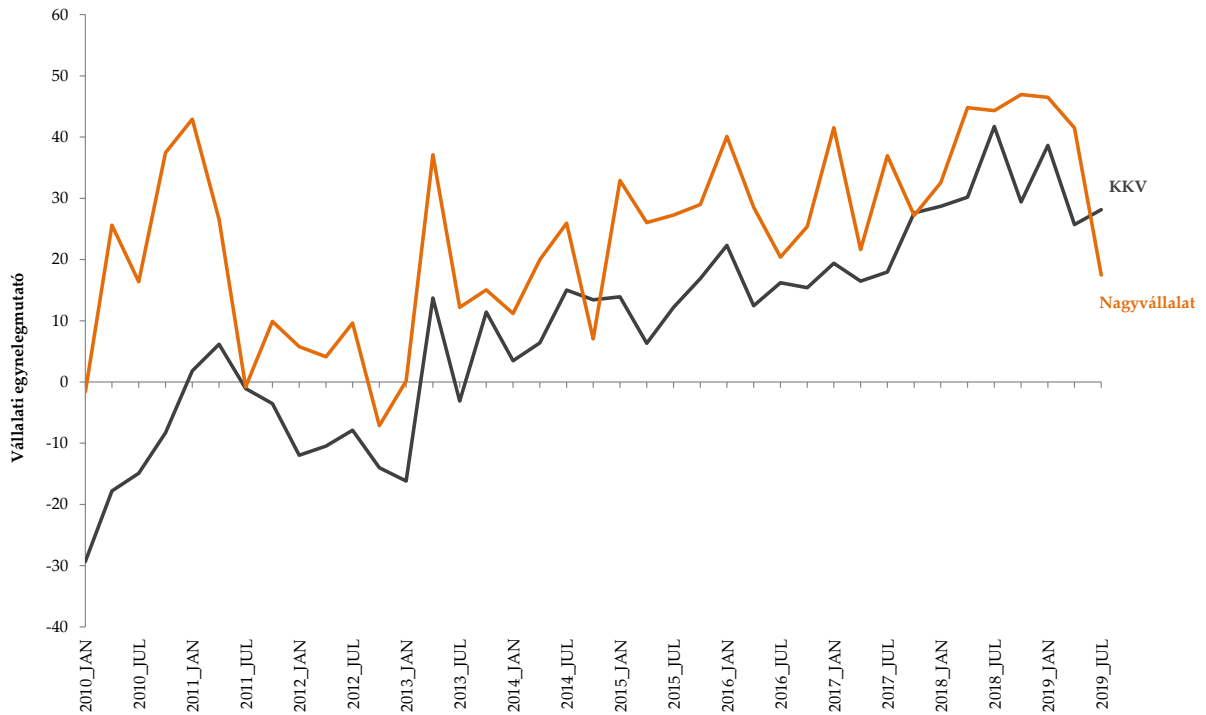

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

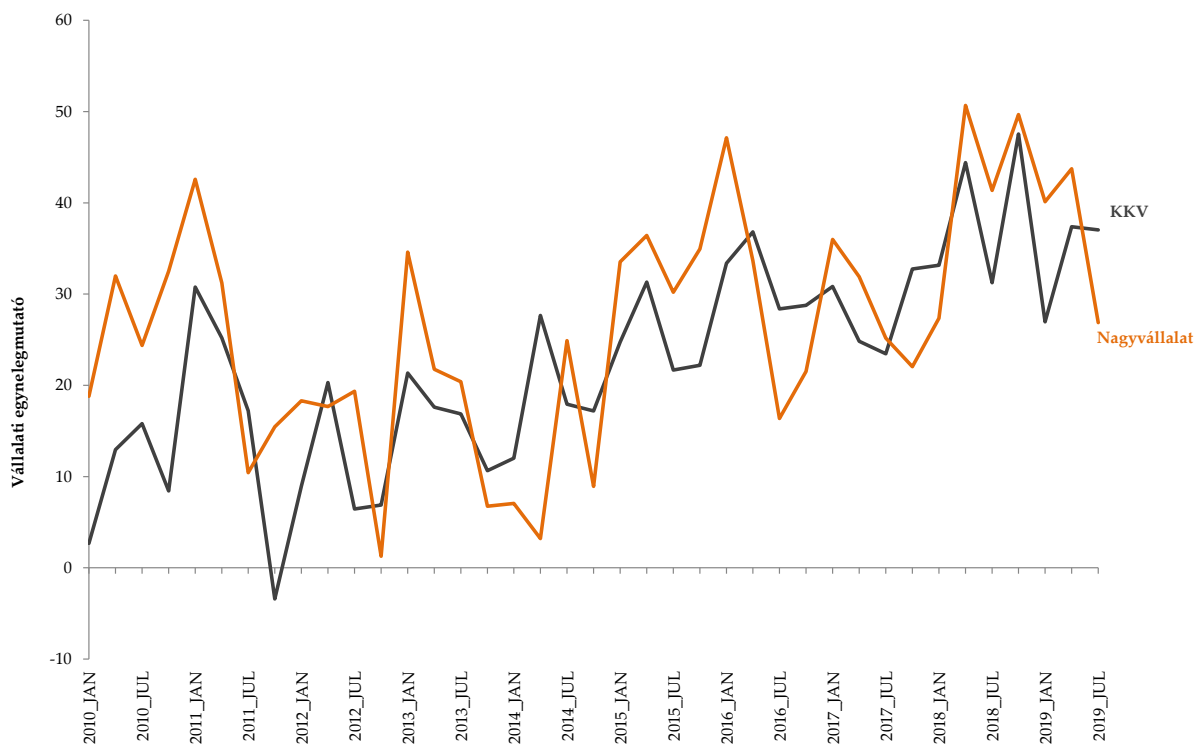
3.7. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – elmúlt féléves termelési szint, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

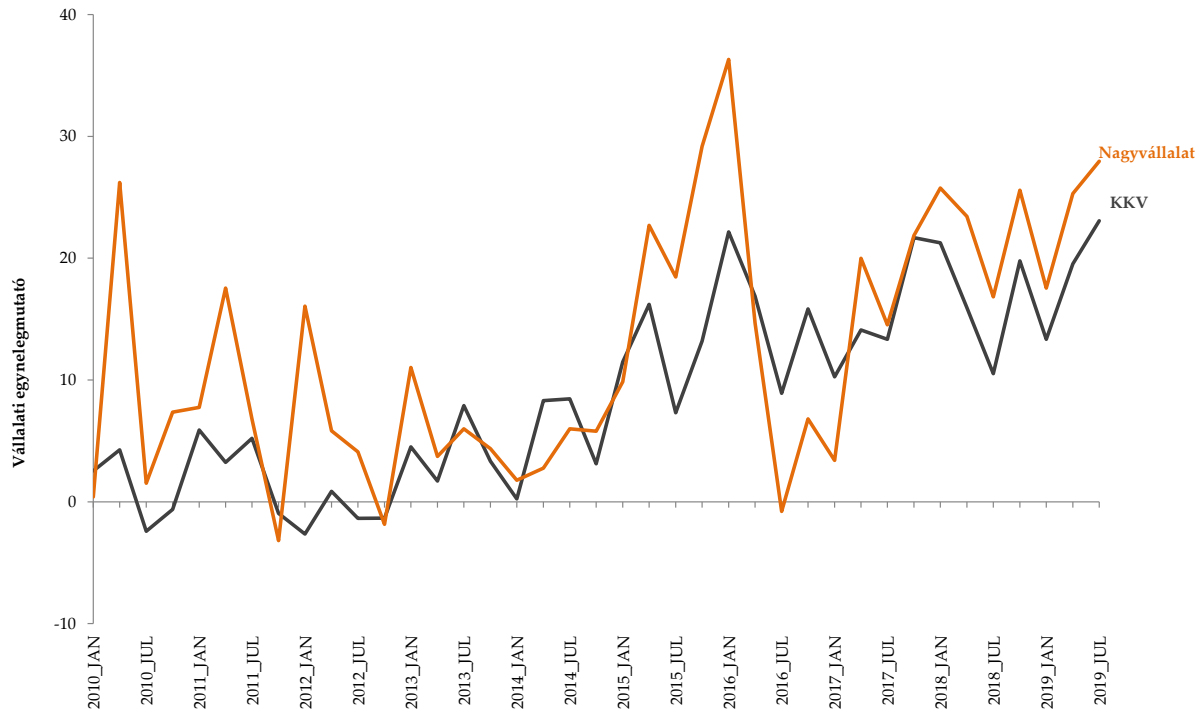
3.8. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – várható termelési szint, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

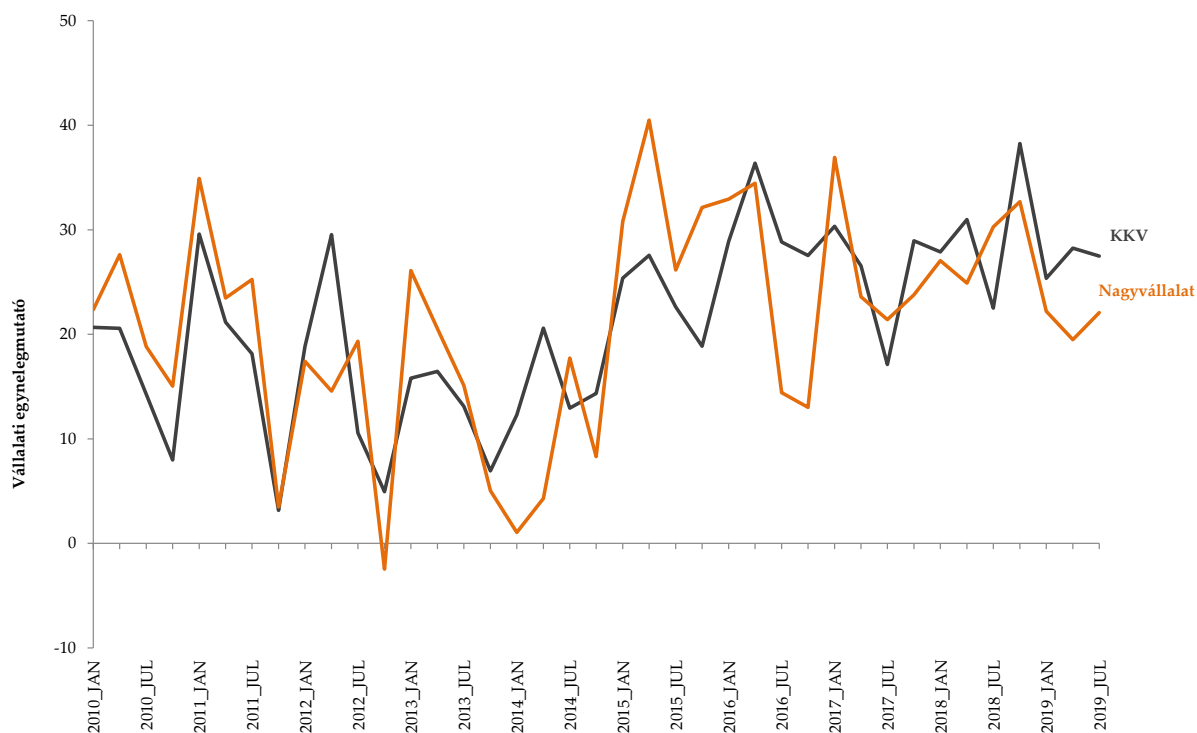
3.9. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – létszám várható változása, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

3.10. A Negyedéves Konjunktúramutató komponenseinek alakulása vállalatméret szerint – kapacitáskihasználás várható alakulása, 2010. 01–2019. 07.

Forrás: GVI 2019

Megjegyzés: Az ábrán látható értékek százaskálára vetített egyenlegmutatók. Az egyenlegmutató minden esetben a pozitív és a negatív helyzetértékelést adó vállalatok arányának különbsége. Így a mutató -100 és $+100$ közötti értékeket vehet fel. -100 -at akkor, ha minden cég negatívan és $+100$ -at akkor, ha minden cég pozitívan ítéli meg a helyzetét.

Függelék³

A Negyedéves Konjunktúramutató kiszámításának képlete

$KI = (raj\_ + uhj\_ + vjj\_ + tszm\_ + lvv\_ + uhv\_ + vjv\_ + cue\_ + tszv\_ + bvv\_)/10$, ahol:

RAJ_:	rendelésállomány
UHJ_:	jelenlegi üzleti helyzet
VJJ_:	jövedelmezőség jelenleg
TSZM_:	termelési szint az elmúlt félévben
LVV_:	létszám várható változása
UHV_:	várható üzleti helyzet
VJV_:	várható jövedelmezőség
CUE_:	kapacitáskihasználás várható alakulása
TSZV_:	termelési szint várható alakulása
BVV_:	beruházási aktivitás várható alakulása

A Bizonytalansági Mutató kiszámításának képlete

BM = a Konjunktúramutató szórása

Az értékek jelentése

A mutatók értékét felmérő kérdésekre a vállalatok „Jó/Javul/Nő/Javulni fog/Nőni fog” válaszai 100 pontot, „Kielégítő/Nem változik/Azonos lesz/Változatlan” válaszai 0 pontot, „Rossz/Romlik/Romlani fog/Csökkeni fog/Csökken” válaszai pedig -100 pontot érnek.

A várható beruházási aktivitás négyértékű változójának értékei a következők. -100: nincs, -33: csökken, 33: azonos lesz, 100: nő.

---

³ A minta alapmegoszlásai és jellemzői, valamint az ábrákon bemutatott mutatók részletes adatai a [kutatás honlapján](#) elérhetők.